

Infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över Energimarknadsinspektionens rapport "Ren energi inom EU – Ett genomförande av fem rättsakter" (Ei R2020:02)

Ert dnr I2020/00602/E

Inledning

Kammarrätten har i huvudsak inget att erinra mot förslagen som redovisas i rapporten. Med utgångspunkt i vad kammarrätten har att beakta vill dock domstolen lämna följande synpunkter.

Överväganden och förslag gällande elmarknadsdirektivet och förnybartdirektivet

Kammarrätten kommer i det följande att begränsa sig till de tillämpningsproblem som domstolen kan komma att ställas inför vid en eventuell domstolsprocess.

Prövning av tvister

Kammarrätten anser att vissa förslag väcker frågor avseende vilken typ av prövning som ska göras av nätmyndigheten samt, om myndighetens beslut överklagas, av domstol. Ett exempel på detta är föreslagen bestämmelse i 3 kap. 7 c § ellagen (1997:857). Av fjärde stycket framgår att tvister enligt bestämmelsen prövas av nätmyndigheten. Det framgår dock inte närmare på vilket sätt en sådan prövning ska gå till. Det är inte heller tydligt huruvida nätmyndighetens prövning kommer att mynna ut i ett till allmän förvaltningsdomstol överklagbart beslut (jfr 13 kap. 7 § ellagen).

Flera av förslagen kan medföra tvister som flera myndigheter/domstolar kan vara behöriga att pröva, så som Allmänna reklamationsnämnden, allmän domstol (jfr avgörandet NJA 2013 s. 1103) och allmän förvaltningsdomstol. Detta innebär risk för parallella processer samt skapar osäkerhet avseende hur tvister ska prövas, vilket är olyckligt. Detta borde utredas och övervägas ytterligare (se bl.a. rapporten s. 340).

Det är otydligt vilken typ av tillsyn nätmyndigheten faktiskt ska göra enligt den föreslagna lagen (2020:xxx) om energigemenskaper samt hur denna tillsyn förhåller sig till Bolagsverkets ansvar enligt lagen om (2018:672) ekonomiska föreningar.

Övriga tillämpningsproblem

I 3 kap. 1 § första stycket förslaget till lag (2020:xxx) om energigemenskaper anges att en gemenskap för förnybar energi ska bedriva verksamhet inom riket och *inom ett väl avgränsat område med begränsad geografisk utbredning*. I artikel 2 punkten 16 a) förnybartdirektivet står istället *”som finns i närheten av de projekt för förnybar energi som ägs och utvecklas av den juridiska personen”*. Direktivet synes således inte ställa upp något krav på ett väl avgränsat område. I likhet med orden *”i närheten”* torde vidare även orden *”väl avgränsat område med begränsad geografisk utbredning”* kunna vålla tillämpningsproblem. I vart fall behövs någon typ av exemplifiering finnas i författningskommentaren.

Kammarrätten anser att föreslagen ändring i 8 kap. 5 a § ellagen inte är mer tydlig än nuvarande lydelse. Även den föreslagna lydelsen väcker frågor om hur bestämmelsen ska tillämpas (jfr rapporten s. 398 f. och villkoren för skattereduktion enligt 67 kap. 27 § andra stycket inkomstskattelagen [1999:1229]). Bestämmelsen behöver förtydligas på annat sätt.

Författningsförslag med författningskommentarer

I förslagen finns en del stavfel och grammatiska felaktigheter. Dessa kommenteras inte särskilt – utöver vad som anges nedan – utan kammarrätten förutsätter att det kommer att göras en sedvanlig språkgranskning i ett senare skede.

Lagen (2020:xxx) om energigemenskaper

4 kap. 7 §

I författningskommentaren anges att det finns en motsvarande bestämmelse i 2 kap. 7 § lagen (2018:672) om ekonomiska föreningar. Denna hänvisning är inte korrekt. Hänvisning bör i stället ske till 3 kap. 2 § och 1 kap. 8 § samma lag.

4 kap. 9 § andra stycket

Hänvisningen bör ske till 3 kap. 1 § *andra stycket*.

4 kap. 13 §

Paragrafens första stycke bör ha följande lydelse:

En medlem får uteslutas om *medlemmen*

1. grovt har åsidosatt sina skyldigheter mot energigemenskapen,
2. inte längre deltar i energigemenskapens verksamhet på det sätt som avses i 9 §; *eller*
3. inte längre uppfyller de krav som med hänsyn till arten och omfattningen av energigemenskapens verksamhet bör ställas på medlemmarna.

4 kap. 14 §

Paragrafen är otydligt formulerad och bör formuleras om så att man inte behöver läsa författningskommentaren för att förstå undantagsregeln.

5 kap. 4 §

Paragrafen bör delas upp i två stycken.

Ellagen (1997:857)

9 kap. 1 §

Det kan ifrågasättas om inte samtliga definitioner i lagen bör samlas i första kapitlet, för att upprätthålla systematiken i aktuell lag.

Konsekvensutredning

Implementeringen av de aktuella rättsakterna innebär nya eller ändrade bestämmelser som har bäring på Energimarknadsinspektionens tillsynsansvar. Sammantaget ökar myndighetens tillsynsansvar. Eftersom en tillsyn kan leda till överklagbara beslut kan också måltillströmningen till de allmänna förvaltningsdomstolarna förväntas öka. Till det kommer de bestämmelser som innebär att Energimarknadsinspektionen – utöver sitt tillsynsansvar – kommer att fatta beslut som går att överklaga till domstolarna. Detta gäller inte minst beslut om intäktsramar, som i många fall leder till omfattande rättsprocesser.

Även om måltillströmningen troligtvis inte kommer att öka i någon större omfattning, bör det noteras att i princip samtliga mål av denna typ prövas av Förvaltningsrätten i Linköping som första instans och Kammarrätten i Jönköping som överinstans. Vidare är det fråga om måltyper som är av mycket teknisk och i övrigt komplicerad natur. Målen är således mer resurskrävande än andra måltyper som förekommer i allmän förvaltningsdomstol. Detta gör att även en mindre eller måttlig ökning av måltillströmningen leder till kända konsekvenser för de två allmänna förvaltningsdomstolar som främst är berörda. Detta i ett läge där domstolarna redan har mycket begränsade resurser till sitt förfogande. Kammarrätten förutsätter därför att ett genomförande av rapportens förslag även får genomslag på resurstilldelningen till berörda domstolar.

Kammarrättslagmannen Ola Holmén, kammarrättsrådet Linda Svärd och tf. kammarrättsassessorn Eric Wahlberg har fattat beslutet om detta yttrande.

Ola Holmén

Linda Svärd

Eric Wahlberg